

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 K 004496 16 Kž 2
Sarajevo, 08.06.2016. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gogala Zorice kao predsjednice vijeća, Filipović dr Ljiljane i Dodik mr Božidarke kao članova vijeća, uz sudjelovanje Roić Živane kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog T.A., zbog produženog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalne tužiteljice iz Travnika protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 004496 14 K 2 od 05.10.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.06.2016. godine u prisustvu federalnog tužitelja S.D., optuženog T.A. i njegovog branitelja H.R., advokata iz Z., donio je

P R E S U D U

Žalba kantonalne tužiteljice iz Travnika se djelimično uvažava, pa se presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 004496 14 K 2 od 05.10.2015. godine preinačava u pravnoj ocjeni djela tako da se radnje za koje je optuženi T.A. tom presudom oslobođen od optužbe pravno kvalificiraju kao produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 004496 14 K 2 od 05.10.2015. godine optuženi T.A., na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen je od optužbe da je učinio produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH). Istom presudom odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, a oštećeno preduzeće „Š.V.“ d.o.o. F. sa imovinskopravnim zahtjevom je upućeno na parnični postupak.

Protiv ove presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica iz Travnika zbog povrede krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženi oglasi krivim ili da se ona ukine i odredi održavanje pretresa shodno odredbi člana 330. stav 1. i 2. ZKP FBiH.

Branitelj optuženog T.A., advokat H.R. podnio je odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice u kojem je osporio navode iz te žalbe i predložio da se ona odbije a prvostepena presuda potvrdi.

Federalni tužitelj podneskom broj T06 0 KTŽ 0001010 16 2 od 29.02.2016. godine predložio je da se žalba kantonalne tužiteljice iz Travnika uvaži, pobijana presuda ukine, te odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom FBiH.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u skladu sa članom 319. ZKP FBiH, federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod navoda iz pomenutog podneska te je ukratko izložio zbog čega smatra da su u konkretnom slučaju učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, da je krivični zakon povrijeđen, a da je činjenično stanje nepotpuno i pogrešno utvrđeno. Branitelj optuženog T.A. je izložio navode iz odgovora na žalbu kantonalne tužiteljice, ostavši kod prijedloga da se ta žalba odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi. Optuženi T.A. je izjavio da se u cijelosti pridružuje izlaganju svoga branitelja.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da je izreka prvostepene presude protivrječna sama sebi i razlozima presude. Međutim, tužiteljica u žalbi ne navodi određeno u čemu se ogleda ta protivrječnost. Naime, pošto je izrekom presude optuženi T.A. oslobođen od optužbe da je učinio krivično djelo za koje se teretio optužnicom, te, pošto je prvostepeni sud u obrazloženju presude naveo razloge zbog kojih je donio takvu presudu, onda izreka presude nije protivrječna svojim razlozima zbog toga što tužiteljica smatra da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da nema dokaza da je optuženi radnjama za koje se teretio pribavio protivpravnu imovinsku korist preduzeću Š.F.. Iz sadržine žalbe proizilazi takođe da tužiteljica tvrdnju da je prvostepeni sud učinio navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka izvodi iz stava da je prvostepeni sud učinio povredu krivičnog zakona i da je pogrešno utvrdio činjenično stanje, a to, samo po sebi, ne može predstavljati navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka. Žalbeni navod da sud nije cijenio materijalne dokaze tužiteljstva nego da ih je samo pobrojao ovaj sud nije mogao ispitati jer je tužiteljica u žalbi propustila određeno navesti koje to materijalne dokaze optužbe sud nije cijenio. Iz navedenih razloga ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom kantonalne tužiteljice prvostepena presuda pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, kantonalna tužiteljica u žalbi ističe da iz dokaza provedenih tokom prvostepenog postupka proizilazi da je optuženi T.A. sve ugovore o kreditima kao i ugovore o poslovnoj saradnji, u vezi kojih se teretio optužnicom, zaključio bez saglasnosti Upravnog odbora preduzeća „Š.V.“, koji u

periodu koji je obuhvaćen optužnicom nije ni postojao odnosno bez saglasnosti Upravnog odbora preduzeća Š.F..

Iz obrazloženja pobijane presude pak proizilazi da je prvostepeni sud našao utvrđenim da je optuženi T.A. kao direktor navedenih preduzeća imao pravo da, bez saglasnosti upravnog odbora, zaduži preduzeće u vrijednosti od 30% njegove imovine, te da, prema tome, nema dokaza da je optuženi zaključujući predmetne ugovore prekoračio svoja ovlaštenja.

Osporavajući takav zaključak prvostepenog suda kantonalna tužiteljica u žalbi ističe da se prvostepeni sud pri donošenju tog zaključka pozvao na Zakon o kreditnim društvima, a da takav zakon uopšte ne postoji. U odgovoru na taj žalbeni navod kantonalne tužiteljice, branitelj optuženog je istakao da je riječ o običnoj štamparskoj grešci jer da iz iskaza vještaka optužbe P.K. proizilazi da se vještakinja, pri iznošenju te tvrdnje, pozvala na Zakon o privrednim društvima.

Iz zapisnika o glavnom pretresu broj 06 0 K 004496 12 K od 12.10.2012. godine (strana 137.) proizilazi da se vještakinja P.K. u pogledu pomenutog zaista pozvala na Zakon o privrednim društvima. Osim toga, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud i uvidom u Pravilnik o finansijskom poslovanju Š.N.p. d.o.o. F. iz ... mjeseca ... godine, koji je važio i u spornom periodu, utvrdio da je u njegovom članu 4. bilo propisano da odluku o angažovanju sredstava iz tuđih izvora odnosno odluku o zaduženju društva po osnovu angažovanja tuđih izvora donosi direktor društva ili drugo lice koje direktor društva ovlasti. To utvrđenje prvostepenog suda se žalbom kantonalne tužiteljice ne dovodi u pitanje.

Međutim, i neovisno od toga, ovaj sud nalazi da žalbeni navodi tužiteljice ne mogu dovesti u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda o nepostojanju pouzdanih dokaza da je optuženi T.A. učinio krivično djelo za koje se teretio optužnicom Kantonalnog tužiteljstva Travnik.

Naime, iz činjeničnog opisa djela u optužnici proizilazi da su u njegovom uvodnom dijelu kao radnje učinjenja krivičnog djela za koje se optuženi tereti navedene iskorištavanje službenog položaja i prekoračenje granica svojih ovlasti, koje, tako navedene, predstavljaju u stvari samo zakonske elemente predmetnog krivičnog djela.

Iako je u uvodnom dijelu činjeničnog opisa djela u optužnici kao radnja učinjenja navedeno iskorištavanje službenog položaja, u činjeničnom opisu djela, protivno članu 242. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi to zakonsko obilježje krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH.

Nadalje, u uvodnom dijelu činjeničnog opisa djela u optužnici navedene su određene činjenice i okolnosti iz kojih, po ocjeni tužitelja, proizilazi da je optuženi T.A. prekoračio granice svojih ovlasti. To prekoračenje se, prema navodima iz uvodnog dijela činjeničnog opisa djela u optužnici, sastoji u sklapanju ugovora o kreditima u korist preduzeća Š.F. bez prethodno pribavljenih saglasnosti organa odlučivanja tog preduzeća i bez saglasnosti organa upravljanja preduzeća Š.V. iako su pri zaključivanju tih ugovora o kreditu založene nekretnine koje su bile u korištenju Š.V. d.o.o. F.. Prema optužnici, optuženi je na istovjetan način postupio i kada je zaključivao ugovore o poslovnoj saradnji preduzeća Š.F. d.o.o. sa preduzećima S.R. d.o.o. S. i

S. d.o.o. S.. Ali, činjenični opis djela u optužnici ne sadrži naznaku propisa iz kojih proizilazi postojanje takve obaveze optuženog T.A. kao direktora preduzeća Š.V. d.o.o. F. i Š.F. d.o.o. F.. Budući da činjenični opis djela u optužnici ne sadrži naznaku propisa iz kojih proizilazi da je optuženi prilikom zaključivanja navedenih ugovora bio u obavezi pribaviti saglasnost organa upravljanja odnosno organa odlučivanja preduzeća Š.F. d.o.o. F. i Š.V. d.o.o. F., sam činjenični opis djela u optužnici ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je optuženi T.A. prilikom zaključivanja navedenih ugovora prekoračio svoja ovlaštenja. Pošto se ni u žalbi kantonalne tužiteljice na navodi iz kojih to propisa proizilazi da je optuženi bio dužan prilikom zaključenja predmetnih ugovora pribaviti saglasnost određenih organa upravljanja odnosno odlučivanja navedenih preduzeća, žalbeni navodi kantonalne tužiteljice kojima ona osporava pravilnost zaključka prvostepenog suda o tome da nema dokaza da optuženi nije bio ovlašten da zaključi navedene ugovore ne mogu dovesti u pitanje pravilnost tog zaključka.

Prema tome, ovaj sud nalazi neosnovanim žalbene navode kantonalne tužiteljice kojima se pobija pravilnost zaključka prvostepenog suda da nema pouzdanih dokaza da je optuženi T.A. učinio radnje izvršenja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja za koje se teretio optužnicom. Kako je radnja izvršenja osnovni elemenat krivičnog djela, a žalbom tužiteljice nije doveden u sumnju zaključak prvostepenog suda da nema dokaza da ih je optuženi T.A. preduzeo, ovaj sud nalazi irelevantnim ostale žalbene navode kantonalne tužiteljice kojima se osporava pravilnost nekih drugih činjeničnih zaključaka prvostepenog suda ili kojima se ističu neke druge činjenice koje tužiteljica smatra relevantnim.

Međutim, ovaj sud nalazi uputnim osvrnuti se na neke od tih drugih žalbenih navoda tužiteljice. Tako, na primjer, u žalbi se ističe da u spornom periodu u preduzeću Š.V. uopšte nije bio formiran upravni odbor preduzeća. Uz već ranije istaknutu činjenicu da ni činjenični opis djela a ni žalba ne sadrži navod iz kojeg je propisa proizilazila obaveza optuženog da za zaključenje predmetnih ugovora pribavi saglasnost upravnog odbora, ovaj sud nalazi potrebnim istaknuti da optužnicom optuženom T.A. nije stavljeno na teret neformiranje upravnog odbora u preduzeću Š.V.. Takođe, u žalbi se na više mjesta pominje da je optuženi istovremeno obavljao dužnost direktora u Š.F. d.o.o. i u Š.V. d.o.o. te da je zalagao nekretnine u društvenom odnosnom državnom vlasništvu. Međutim, optužnicom optuženom nije stavljen na teret prekoračenje ovlaštenja, kršenjem odgovarajućih propisa, ni istovremenim vršenjem funkcije direktora u dva navedena pravna subjekta niti zalaganjem nekretnina u društvenom odnosnom državnom vlasništvu nego isključivo zaključivanjem određenih ugovora bez saglasnosti upravnih odbora ovih pravnih subjekata ali i to bez naznake iz kojih pravnih propisa je proizilazila obaveza optuženog da pribavi tu saglasnost. Nadalje, u žalbi se ističe da nema dokaza gdje je optuženi potrošio novac od podignutih kredita a optužnicom se optuženi ne tereti da je taj novac nenamjenski potrošio. Takođe, u žalbi se tvrdi da je prvostepeni sud na 16. strani presude naveo da su sredstva od podignutih kredita utrošena namjenski ali da za tu tvrdnju nije naveo dokaz. Međutim, iz obrazloženja pobijane presude (strana 41.) proizilazi da je vještak optužbe P.K. u svom iskazu određeno navela da su sporni krediti namjenski utrošeni odnosno da su upotrijebljeni za nabavku sirovine i podmirenje proizvodnih troškova.

Iz navedenih razloga ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom kantonalne tužiteljice prvostepena presuda pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog povrede krivičnog zakona, kantonalna tužiteljica u žalbi ističe da je prvostepeni sud oslobodivši optuženog T.A. za produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH učinio povredu krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka d) ZKP FBiH primjenivši zakon koji se ne može primijeniti budući da je optužnicom Kantonalnog tužiteljstva Travnik broj T06 0 KT 0001010 08 od 23.12.2011. godine optuženom T.A. bilo stavljeno na teret produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranije KZ FBiH, koji je bio važeći zakon u vrijeme kada je, prema optužnici, učinjeno krivično djelo za koje se teretio optuženi T.A..

Iz spisa predmeta proizilazi da je optužnicom Kantonalnog tužiteljstva Travnik broj T06 0 KT 0001010 08 od 23.12.2011. godine optuženom T.A. bilo stavljeno na teret produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH. Iako u obrazloženju prvostepene presude sud navodi da je izmijenjenom optužnicom Kantonalnog tužiteljstva u Travniku broj T06 0 KT 0001010 08 od 23.12.2011. godine optuženi T.A. optužen zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, u presudi se ne navodi određeno kad je ta optužnica izmijenjena. Iz zapisnika sa posljednjeg glavnog pretresa održanog u Kantonalnom sudu u Novom Travniku broj 06 0 K 004496 12 K 2 od 29.09.2015. godine proizilazi, međutim, da je taj glavni pretres vođen povodom navedene optužnice Kantonalnog tužiteljstva u Travniku kojom je optuženom T.A. stavljeno na teret produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, te da je kantonalna tužiteljica na tom glavnom pretresu pročitala upravo pomenutu optužnicu. Iz navedenog zapisnika o glavnom pretresu ne proizilazi da je kantonalna tužiteljica izmijenila pravnu ocjenu krivičnog djela za koje se teretio optuženi T.A..

Imajući u vidu navedeno, te odredbu člana 305. stav 3. ZKP FBiH kojom se propisuje da izreka presude sadrži osobne podatke optuženog i odluku kojom se optuženi oglašava krivim za krivično djelo za koje je optužen ili kojom se oslobađa od optužbe za to djelo ili kojom se optužba odbija, ovaj sud je uvažio žalbu kantonalne tužiteljice u dijelu koji se odnosi na žalbeni osnov povrede krivičnog zakona. Iz tog razloga je, na osnovu člana 329. stav 1. ZKP FBiH donio presudu kojom je djelimičnim uvažavanjem žalbe kantonalne tužiteljice preinačio prvostepenu presudu samo u pogledu pravne ocjene radnji za koje je optuženi T.A. tom presudom oslobođen od optužbe i to tako što ih je pravno kvalificirao kao produženo krivično djelo Zloupoteba položaja ili ovlaštenja iz člana 358. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, kako su te radnje bile pravno ocijenjene i u podnesenoj optužnici.

U ostalom dijelu, prvostepena presuda je ostala neizmijenjena.

Zapisničar
Roić Živana, s.r.

Predsjednica vijeća
Gogala Zorica, s.r.